Cyngor Sir CEREDIGION County Council

ADRODDIAD I: **Bwyllgor Trosolwg a Chraffu Cymunedau Iachach**

DYDDIAD: **6 Hydref 2021**

LLEOLIAD: **Siambr y Cyngor, Penmorfa**

TEITL: **Diweddariad ar recriwtio Gofalwyr Maeth yng Ngheredigion sy'n siaradwyr Cymraeg**

PWRPAS YR ADRODDIAD: Cynghori Aelodau'r Pwyllgor ynghylch y sefyllfa bresennol mewn perthynas â recriwtio Gofalwyr Maeth, a siaradwyr Cymraeg yn benodol

Y RHESWM Y MAE CRAFFU WEDI GOFYN AM Y WYBODAETH: Cais am ddiweddariad gan aelodau'r pwyllgor

CEFNDIR:

Mae'r Gwasanaeth Maethu yng Ngheredigion yn darparu lleoliadau hirdymor a thymor byr ar gyfer Plant sy'n Derbyn Gofal yng Ngheredigion. Mae ystod oedran y gwasanaeth ar gyfer plant o'u geni hyd at 18 mlwydd oed. Ar hyn o bryd, mae gan Gyngor Sir Ceredigion 31 o Deuluoedd Maeth cofrestredig.

Mae gan y Sir hefyd 16 o ofalwyr sy'n berthnasau (sydd hefyd yn cael eu hadnabod fel teulu a ffrindiau) a ddynodwyd ac a symudwyd ymlaen drwy'r un prosesau â Gofalwyr Maeth prif ffrwd ac a gofrestrwyd i roi gofal a chefnogaeth i blentyn/plant sy'n derbyn gofal penodol, fel yr amlinellir yn eu cofrestriad unigol. Lleolir y gofalwyr sy'n berthnasau yng Ngheredigion ledled y Deyrnas Unedig.

Y sefyllfa bresennol

Ar hyn o bryd, mae llai na 5 o blant mewn lleoliadau maethu prif ffrwd/maethu gan berthnasau yng Ngheredigion sydd wedi'u dynodi â'r Gymraeg yn iaith a ffefrir ganddynt. Fodd bynnag, y mae yna blant sy'n derbyn addysg cyfrwng Cymraeg ac mae'r gwasanaeth yn cydnabod pwysigrwydd cefnogi a hyrwyddo'r Gymraeg a'i diwylliant.

Mae'r tabl isod yn rhoi trosolwg o'r sefyllfa bresennol mewn perthynas â gallu gofalwyr maeth o ran y Gymraeg;

Lefel ALTE	**Gwrando a siarad Cymraeg** (Nifer y gofalwyr)	**Darllen Cymraeg** (Nifer y gofalwyr)	**Ysgrifennu Cymraeg** (Nifer y gofalwyr)
0	6	11	14

1	9	9	5
2	5	1	2
3	2	0	1
4	0	1	0
5	1	1	1

Meysydd gwasanaeth y mae angen datblygu ymhellach arnynt

Recriwtio - Elfen allweddol ar gyfer y gwasanaeth wrth symud ymlaen yw gweithio gydag ymgyrchoedd recriwtio Cenedlaethol a Rhanbarthol a fydd yn rhoi ystod o gyfleoedd wedi'u targedu'n benodol sy'n ddefnyddio adnoddau Cenedlaethol gan gynnwys y cyfryngau e.e. hysbysebion ar S4C ac ITV. Ychwanegir at hyn gan gynllun Cyfathrebu ac Ymgysylltu Sirol a fydd yn canolbwyntio ar dargedu ymgyrchoedd penodol wedi'u gyrru gan anghenion dynodedig ar gyfer ein Plant sy'n Derbyn Gofal yng Ngheredigion e.e. ymgysylltu â chlybiau Ffermwyr Ifanc, Merched y Wawr a grwpiau yn y gymuned ehangach.

Cefnogi Iaith - rhoi cyfleoedd i Ofalwyr Maeth Ceredigion wella eu sgiliau iaith drwy gael mynediad i hyfforddiant a chyfleoedd a ddarperir drwy Borth Cymorth Cynnar.

Cefnogaeth ddiwylliannol - datblygu cynllun integreiddio a chymdeithasu blynyddol gan fanteisio i'r eithaf ar dreftadaeth a diwylliant Ceredigion a rhoi'r wybodaeth a'r mynediad i'r Gofalwyr Maeth i gyfoeth o weithgareddau'n ymwneud â diwylliant a threftadaeth ac amgylcheddau naturiol yn lleol. Bydd y gwasanaeth yn gweithio mewn cydweithrediad â Phorth Cymorth Cynnar, yr adran Addysg a sefydliadau trydydd sector i ehangu a dathlu'r cyfoeth o ddarpariaeth leol sydd ar gael i Ofalwyr Maeth Ceredigion.

ARGYMHELLIAD/ARGYMHELLION: Nodi'r wybodaeth a geir yn yr adroddiad.

RHESWM DROS YR ARGYMHELLIAD/ARGYMHELLION:

Enw Cyswllt: **Donna Pritchard**
Swydd: **Swyddog Arweiniol Corfforaethol – Porth Gofal**
Dyddiad yr Adroddiad: **24.08.2021**
Acronymau: **Dim**